Írta: Adminisztrátor
2021. március 24. szerda -

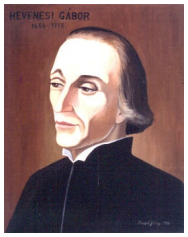

Vásárosmiskén, 1656. március 24-én született kishevesi Hevenesi Gábor (elhunyt: Bécs, 1715. március 11.) jezsuita pap, bölcseleti és teológiai doktor, történetíró, 1711 és 1714 között az osztrák-magyar jezsuita rendtartomány tartományfőnöke. Magyarország első atlaszának készítője.
1671-ben Sopronban lépett a rendbe. Bölcseletet, retorikát és teológiát tanított Nagyszombatban, Bécsben, majd Grazban. 1700-tól 1706-ig a bécsi rendi kollégium rektora, újoncmester és a bécsi Pazmaneum rektora volt. Haláláig munkatársa és tanácsadója Kollonich Lipót esztergomi érseknek, de véleményét nemegyszer kikérte I. Lipót császár is.
1686-ban Kollonich megbízásából, az antwerpeni bollandisták mintájára kezdeményezte a magyar történelem forrásainak összegyűjtését, s fölhívása nyomán a különböző családi és egyéb levéltárakban található iratok, oklevelek, adománylevelek és canonica visitatiók másolataiból 91 kötetnyi kézirat gyűlt össze, melyeket az ELTE Egyetemi Könyvtárának Kézirattára őriz (Collectio Hevenesiana). A munka elsődleges célja az volt, hogy alátámassza a jezsuita rend birtokigényeit a török alól felszabadított területeken, de a gyűjtemény végül általános történeti jelentőségűvé vált, mivel a lemásolt eredeti iratok nagy része azóta elpusztult.
Irodalmi működésének három évtizede alatt több mint harminc könyve jelent meg nyomtatásban. Egyik legjelentősebb műve a Régi magyar szentség (Ungaricae Sanctitatis Indicia; Nagyszombat, 1692) című, magyar és magyar származású szentekről írott életrajz-gyűjteménye. A Johann Sigmund Schott és Johann Jacob Hoffmann bécsi rézmetszők metszeteivel illusztrált kötetben ötvenöt szent és boldog rövid életrajzát közölte Jean Bolland hatalmas vállalkozása, az Acta Sanctorum nyomán. A könyv több kiadást ért meg. 1695-ben és 1737-ben ismét kiadták magyar és latin nyelven.
Számos egyházi vonatkozású művén kívül munkatársaival együtt elkészítette Magyarország első atlaszát, az Atlas Parvus Hungariae-t (Bécs, 1689), amely több mint 2600 helységnevet tartalmaz, s a helységek lokalizációját már a földrajzi szélesség és hosszúság adataival adja meg. Magyarország megyéinek atlasza kéziratban a budapesti Egyetemi Könyvtárban található.

(Wikipédia)